

Statut

Biblioteki Kraków

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Biblioteka Kraków, zwana dalej „Biblioteką” jest samorządową instytucją kultury, wyodrębnioną pod względem prawnym i ekonomiczno-finansowym, której organizatorem jest Gmina Miejska Kraków, zwana dalej „Organizatorem”.

2. Biblioteka jest wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem 34 i posiada osobowość prawną.

3. Siedzibą Biblioteki jest Miasto Kraków.

4. Terenem działalności Biblioteki jest obszar Gminy Miejskiej Kraków.

5. Biblioteka może prowadzić także działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.

6. Biblioteka posługuje się pieczęcią podłużną zawierającą w swej treści: nazwę instytucji w pełnym brzmieniu, adres, numer telefonu oraz cyfrowy identyfikator instytucji kultury nadany w systemie informacji statystycznej.

§ 2. Biblioteka działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o bibliotekach”;
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 4) niniejszego statutu.

§ 3. 1. Biblioteka wchodzi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej i podlega nadzorowi merytorycznemu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, zgodnie z ustawą o bibliotekach.

2. Biblioteka realizuje również zadania biblioteki powiatowej.

Rozdział 2

Cele i zadania Biblioteki

§ 4. 1. Cele realizowane przez Bibliotekę to:

- 1) zachowanie dziedzictwa narodowego, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku Krakowa i regionu;
- 2) zaspokajanie i rozwój potrzeb edukacyjnych, kulturalnych, informacyjnych oraz samokształceniowych społeczeństwa;
- 3) organizacja i zapewnienie dostępu do dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej;
- 4) tworzenie oraz upowszechnianie wiedzy i kultury.

2. Do zadań Biblioteki należy w szczególności:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, zarówno w postaci tradycyjnej, jak i cyfrowej, służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, w tym także dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy,
- 2) udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz oraz organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych,
- 3) tworzenie i udostępnianie baz danych, w tym: katalogowych, bibliograficznych i faktograficznych,
- 4) sporządzanie i rozpowszechnianie informacji bibliograficznych i dokumentacyjnych, a w szczególności pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, opracowanie i publikowanie bibliografii regionalnej, a także innych materiałów o charakterze regionalnym oraz prowadzenie rejestru piśmiennictwa dotyczącego Krakowa i regionu,
- 5) prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej oraz współdziałanie z archiwami w tym zakresie,

- 6) zapewnienie wysokiego poziomu i nowoczesnej obsługi użytkowników, szczególnie poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii i środków komunikacji,
- 7) realizacja działań, w tym poprzez organizowanie różnych form pracy z czytelnikiem, służących popularyzacji literatury, sztuki i nauki oraz promocji czytelnictwa,
- 8) upowszechnianie dorobku twórców związanych z Krakowem i dorobku kulturalnego Krakowa,
- 9) monitoring rynku uczestnictwa w kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem stanu i stopnia zaspokojenia potrzeb czytelniczych mieszkańców Krakowa,
- 10) promowanie – w nowoczesnej i zróżnicowanej formie – działalności i usług Biblioteki szczególnie w grupach czytelniczych i w społecznościach lokalnych Krakowa, poprzez edukację czytelniczą i medialną wraz z popularyzacją książki, czytelnictwa, mediów elektronicznych, przygotowanie użytkowników do samodzielnego posługiwania się nowymi technologiami i poprzez różnego rodzaju działania tj. spotkania autorskie i tematyczne, wystawy, warsztaty, konkursy, panele dyskusyjne i targi książki,
- 11) zapewnienie dostępu do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych, niezbędnych do prowadzenia działań naukowo – badawczych i zawierających wyniki badań naukowych oraz wspomagających procesy dydaktyczne,
- 12) realizacja działań służących społecznej integracji, dostępnych dla ogółu odbiorców z ofertą dostosowaną do potrzeb środowisk lokalnych i grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, rodzin, osób w grupie 50 plus, osób bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób wykluczonych,
- 13) działanie na rzecz tworzenia społeczeństwa obywatelskiego poprzez:
 - a) kształtowanie postaw społecznych i kompetencji kulturowych użytkowników oraz rozbudzanie i zaspokajanie ich potrzeb: edukacyjnych, informacyjnych i kulturalnych,
 - b) podtrzymywanie tradycji oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - c) upowszechnianie i ochronę wolności, praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także innych działań wspomagających rozwój demokracji,
- 14) realizacja działań służących popularyzacji dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, w tym na rzecz rewitalizacji środowiska lokalnego i zrównoważonego rozwoju,
- 15) prowadzenie działalności na rzecz integracji europejskiej, współpracy regionalnej, pobudzania i kształtowanie tożsamości lokalnej,
- 16) prowadzenie działalności wydawniczej,

- 17) udzielanie innym bibliotekom pomocy metodycznej i szkoleniowej oraz doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej,
- 18) doszkąłcanie i doskonalenie zawodowe pracowników Biblioteki, prowadzenie praktyk studenckich, staży zawodowych oraz organizacja wolontariatu,
- 19) współpraca, także zagraniczna, z instytucjami kultury, podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną, naukową i oświatową, stowarzyszeniami i związkami twórców artystów, osobami fizycznymi oraz organami władz publicznych zajmujących się działalnością kulturalną, ze szczególnym uwzględnieniem miast partnerskich i organizacji, do których należy Kraków.

§ 5. 1. Biblioteka współpracuje z innymi bibliotekami wchodzącymi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej w zakresie realizacji celów statutowych.

2. Biblioteka współpracuje z bibliotekami innych sieci w kraju i za granicą w zakresie doskonalenia organizacyjnego i rozwijania działalności Biblioteki.

§ 6. Biblioteka jako samorządowa instytucja kultury może podejmować inne działania, wynikające z potrzeb społeczeństwa, a w szczególności:

- 1) służące promocji Krakowa i regionu;
- 2) służące rozwijaniu i propagowaniu twórczości artystycznej;
- 3) integrujące środowiska i instytucje działające w Krakowie lub współpracujące z Krakowem w zakresie upowszechniania kultury, w tym głównie literatury;
- 4) polegające na realizacji wydarzeń i programów kulturalnych, informacyjnych i edukacyjnych, w tym miejskich i ponadregionalnych.

§ 7. 1. Usługi Biblioteki są ogólnie dostępne i bezpłatne, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Opłaty mogą być pobierane:

- 1) za usługi informacyjne, bibliograficzne, reprograficzne oraz wypożyczenia międzybiblioteczne;
- 2) za wypożyczenia materiałów audiowizualnych;
- 3) w formie kaucji za wypożyczone materiały biblioteczne i urządzenia techniczne ułatwiające czytanie,
- 4) za niezwrócenie w terminie wypożyczonych materiałów bibliotecznych;
- 5) za uszkodzenie, zniszczenie lub niezwrócenie materiałów bibliotecznych i urządzeń technicznych ułatwiających czytanie.

3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, nie może przekraczać kosztów wykonania usługi.

4. Zasady i warunki korzystania z Biblioteki określa regulamin nadany przez jej dyrektora.

Rozdział 3

Organy Biblioteki i jej organizacja

§ 8. 1. Biblioteką kieruje dyrektor, który reprezentuje instytucję na zewnątrz, zarządza nią jednoosobowo i ponosi pełną odpowiedzialność za całokształt jej działalności.

2. Dyrektor ustala roczny program działalności Biblioteki, który jest podstawą jej działania w danym roku i obejmuje zamierzenia oraz przedsięwzięcia przewidziane do zrealizowania.

3. Do obowiązków dyrektora należy w szczególności:

- 1) kierowanie sprawami działalności podstawowej i administracyjnej;
- 2) tworzenie strategii rozwoju Biblioteki oraz kształtowanie programu działalności;
- 3) prowadzenie efektywnej gospodarki mieniem i środkami finansowymi instytucji;
- 4) poszukiwanie i pozyskiwanie innych źródeł finansowania działalności statutowej instytucji;
- 5) dobór i wykorzystanie kadr, stwarzanie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników oraz zapewnienie im odpowiednich warunków pracy;
- 6) przedstawianie Organizatorowi i właściwym instytucjom planów i sprawozdań merytorycznych, finansowych oraz wniosków inwestycyjnych;
- 7) wydawanie w obowiązującym trybie regulaminów i zarządzeń;
- 8) sprawowanie kontroli zarządczej w instytucji.

4. Dyrektor jest przełożonym pracowników Biblioteki i wykonuje wobec nich czynności z zakresu prawa pracy.

5. Dyrektor upoważniony jest do zaciągania zobowiązań oraz dokonywania wydatków do wysokości środków określonych w planie finansowym.

§ 9. 1. Dyrektora powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Krakowa, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Dyrektor zarządza Biblioteką przy pomocy dwóch zastępców.

2. Zastępców Dyrektora powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Krakowa.

3. Dyrektor i pracownicy Biblioteki powinni posiadać kwalifikacje odpowiednie do zajmowanych stanowisk i pełnionych funkcji.

4. W miarę potrzeby w Bibliotece mogą być zatrudnieni specjaliści innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną.

5. Organizator może powierzyć zarządzanie Biblioteką osobie fizycznej lub prawnej, na podstawie umowy o zarządzaniu instytucją, zawartej zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w ust. 1. Do osoby, której powierzono zarządzanie Biblioteką stosuje się odpowiednie postanowienia dotyczące dyrektora.

§ 10. 1. W skład Biblioteki wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) działy,
- 2) samodzielne stanowiska pracy, zorganizowane w piony podlegające dyrektorowi i zastępcom dyrektora.

2. Szczegółową organizację wewnętrzną Biblioteki określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora po zasięgnięciu opinii Organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

3. Biblioteka prowadzi działalność poprzez filie oraz inne formy udostępniania zbiorów bibliotecznych. Wykaz filii wraz z ich lokalizacją zawiera załącznik do statutu.

4. Filie, o których mowa w ust. 3 realizują zadania wymienione w § 4.

5. Organizator może tworzyć, łączyć i likwidować filie oraz oddziały w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

6. Dyrektor Biblioteki może wyodrębniać i znosić - w ramach komórek organizacyjnych wyodrębnionych w regulaminie organizacyjnym - dodatkowe komórki i stanowiska oraz zespoły zadaniowe do realizacji określonych zadań.

§ 11. 1. Przy Bibliotece może działać Rada Biblioteki Kraków, zwana dalej „Radą”, jako ciało opiniodawcze i doradcze dyrektora.

2. Członków Rady, w liczbie do 10 osób, powołuje dyrektor. W skład Rady powinni wchodzić przede wszystkim przedstawiciele środowisk twórczych, nauki i kultury oraz pracownicy Biblioteki.

3. Organizator może delegować swojego przedstawiciela do pracy w Radzie.

4. Rada działa na podstawie opracowanego przez siebie i zatwierdzonego przez dyrektora regulaminu, który określa szczegółowy tryb jej pracy.

5. Kadencja Rady trwa 4 lata.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa Biblioteki

§ 12. 1. Organizator monitoruje gospodarkę finansową instytucji poprzez przeprowadzenie kontroli w zakresie:

- 1) właściwego prowadzenia gospodarki finansowej instytucji, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych;
- 2) racjonalnego gospodarowania mieniem instytucji i zapewnieniem należytej jego ochrony;
- 3) dokonywania wydatków w sposób celowy, przy optymalnym doborze metod i środków umożliwiających terminową realizację zadań statutowych.

2. Biblioteka prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Podstawą gospodarki finansowej Biblioteki jest roczny plan finansowy ustalony przez dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

4. Biblioteka sporządza plan finansowy zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

5. Roczny plan finansowy jest przedstawiany Organizatorowi wraz z rocznym programem działalności.

6. Roczne sprawozdanie finansowe Biblioteki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) zatwierdza Organizator.

7. Biblioteka składa Organizatorowi sprawozdania każdorazowo na żądanie, w tym zgodnie z programem badań statystycznych.

8. Przy zbywaniu środków trwałych Biblioteka stosuje odpowiednio przepisy ustawy z dnia 25 września 1981 roku o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1317).

§ 13. Źródłami finansowania Biblioteki są:

- 1) Przychody z prowadzonej działalności, w tym:
 - a) przychody ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
 - b) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
 - c) dotacje podmiotowe i celowe z budżetu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego;
 - d) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł;
 - e) opłaty pobierane od użytkowników zgodnie z przepisami ustawy o bibliotekach.
- 2) Środki finansowe od Organizatora w formie dotacji:

- a) podmiotowej, na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów;
- b) celowej, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;
- c) celowej na realizację wskazanych zadań i programów.

§ 14. 1. W celu pozyskania dodatkowych dochodów, na pokrycie potrzeb wynikających z realizacji celów i zadań, zawartych w statucie, Biblioteka może prowadzić działalność gospodarczą na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach prawa.

2. Całość dochodów uzyskanych z działalności, o której mowa w ust. 1, Biblioteka przeznacza na finansowanie swojej działalności statutowej.

3. Działalność określona w ust. 1 może być prowadzona w zakresie:

- 1) usług marketingowych i promocyjnych,
 - 2) usługowej działalności wydawniczej i reklamowej,
 - 3) usług poligraficznych i introligatorskich,
 - 4) sprzedaży książek i czasopism,
 - 5) usług w zakresie małej gastronomii,
 - 6) dzierżawienia i najmu pomieszczeń własnych oraz innych składników majątkowych,
 - 7) usług w zakresie organizacji konferencji,
 - 8) usług edukacyjnych,
- przy założeniu, że nie będzie ona kolidowała z realizacją podstawowych celów i zadań Biblioteki.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 15. 1. Statut nadaje Organizator.

2. Zmiany w statucie mogą być dokonywane w trybie właściwym dla jego nadania.